

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/102/2017
Identifikačné číslo spisu: 4016200913
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4016200913.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcu: FENESTRA Sk, spol. s r.o., so sídlom Priemyselná 17, Zlaté Moravce, IČO: 36 521 451, zast.: Matejka & Haluška s.r.o., so sídlom Lazovná 20, Banská Bystrica, IČO: 47 257 415, proti žalovanému (v konaní sťažovateľ): Daňový úrad Nitra, so sídlom Damborského 5, Nitra, o preskúmanie opatrenia žalovaného, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 12. apríla 2017 č. k. 11S/242/2016- 53, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie na finančnom orgáne

1. Listom č. 103942640/2016 z 20.09.2016 (ďalej len „napadnuté opatrenie“) žalovaný ako správca dane v zmysle § 79 ods. 1 a ods. 7 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“) oznámil žalobcovi, že nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie jún 2016 vo výške 4.706,24 €, ktorý mu vznikol na dani z pridanej hodnoty (ďalej len „daň“ alebo „DPH“), sa použije na úhradu daňového nedoplatku: [1/] vlastnej daňovej povinnosti na DPH vo výške 597,85 €, na základe podaného dodatočného daňového priznania za zdaňovacie obdobie máj 2013, pod č. 7965715/2014 zo dňa 18.02.2014, splatného dňa 31.03.2014; a [2/] vlastnej daňovej povinnosti na DPH vo výške 4108,39 €, na základe

podaného dodatočného daňového priznania za zdaňovacie obdobie máj 2013, pod č. 7965715/2014 zo dňa 18.02.2014, splatného dňa 31.03.2014.

2. Proti napadnutému opatreniu podal žalobca dňa 10.10.2016 odvolanie, na ktoré reagoval žalovaný listom z 12.10.2016, v ktorom uviedol, že napadnuté opatrenie nie je rozhodnutím, nie je proti nemu prípustný opravný prostriedok a preto odvolanie považuje za bezpredmetné.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Proti napadnutému opatreniu podal žalobca včas správnu žalobu prostredníctvom právneho zástupcu na Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“), na základe ktorej krajský súd nariadil pojednávanie, preskúmal postup žalovaného i napadnuté opatrenie, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a podľa § 191 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil napadnuté opatrenie a vec žalovanému vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov. Žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu trov konania.

4. Krajský súd považoval napadnuté oznámenie za spôsobilé súdneho prieskumu napriek jeho neformálnej povahe, pretože má účinky v majetkovej sfére žalobcu. Podľa krajského súdu nebol dodržaný postup podľa Daňového poriadku. Nie je zrejmé, prečo vlastnú daňovú povinnosť žalobcu uvedenú v dodatočnom daňovom priznaní za máj 2013 žalovaný rozdelil do dvoch súm, ak vychádzajú z jedného daňového priznania, k čomu sa nevedela vyjadriť ani zástupkyňa žalovaného na pojednávaní.

5. Ďalej podľa názoru krajského súdu nie je jasné, na akú vlastnú daňovú povinnosť žalobcu za mesiac máj 2013 započítal žalovaný nadmerný odpočet, ktorý vznikol v mesiaci jún 2016, ak uviedol, že vychádzal pri jej určení z prvého riadneho daňového priznania za mesiac máj 2013, v ktorom si uplatnil žalobca nadmerný odpočet v sume 4.689,71 € a z dodatočného daňového priznania za máj 2013, v ktorom žalobca uviedol vlastnú daňovú povinnosť v sume 12.885 € a z akých dôvodov tvrdil vo svojom vyjadrení, že vlastná daňová povinnosť žalobcu tak predstavuje súčet týchto súm, t. j. 4.689,71 € a 12.885 €, spolu 17.574,71 eur a to aj s ohľadom na jeho tvrdenie uvedené v jeho vyjadrení k žalobe, že druhé riadne daňové priznanie podané žalobcom za mesiac máj 2013, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť v sume 17.574,71 €, nebolo spracované a teda naň neprihliadol. Navyiac, zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že žalovaný vychádzal z dodatočného daňového priznania, v ktorom bola určená vlastná daňová povinnosť žalobcu v sume 12.885 €.

6. Okrem toho krajský súd uviedol, že je potrebné sa vysporiadať aj s námietkou žalobcu, že všetky tri oznámenia o použití nadmerného odpočtu (z 18.07.2016, 16.08.2016, 20.09.2016) vo vzťahu k zdaňovaciemu obdobiu máj 2013 spolu presahujú žalobcom uvedenú vlastnú daňovú povinnosť uvedenú v dodatočnom daňovom priznaní za máj 2013.

III.

Kasačná sťažnosť žalovaného

A)

7. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) a navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, alternatívne navrhol rozsudok zmeniť tak, že sa žaloba ako nedôvodná zamietne.

8. Nesprávne právne posúdenie videl žalovaný v tom, že sa krajský súd stotožnil s námietkami žalobcu.

9. Ďalej uviedol, že prvé daňové priznanie žalobcu za máj 2013 zo dňa 25.06.2013, v ktorom si vyčísľil nadmerný odpočet 4689,71 €, nemalo nedostatky, preto bolo spracované. Potom podal dňa 18.02.2014 žalobca dodatočné daňové priznanie za máj 2013, čím vznikla nová skutočnosť.

10. S poukazom na § 16 ods. 2 Daňového poriadku uviedol, že na základe tohto dodatočného daňového priznania bola vlastná daňová povinnosť žalobcu 12.885 €, pričom v riadnom daňovom priznaní, na ktoré musí prihliadať, žalobca nesprávne vyčíslil nadmerný odpočet vo výške 4689,71 €, pretože správny stav za zdaňovacie obdobie máj 2013 bol - vlastná daňová povinnosť vo výške 12855 €. Nesprávne vyčíslený nadmerný odpočet bol žalobca povinný odvieť do štátneho rozpočtu. Keďže žalobca ho neodviedol, nesprávne vyčíslený nadmerný odpočet sa stal nedoplatkom.

11. Podaním dodatočného daňového priznania za máj 2013 zo dňa 18.02.2014 vznikol rozdiel za uvedené zdaňovacie obdobie oproti riadnemu daňovému priznaniu vo výške 17574,71 € (nadmerný odpočet 4689,71 € a vlastná daňová povinnosť 12885 €).

12. Táto skutočnosť je zohľadnená aj v napadnutom oznámení, keď prvá odrážka použitia je vlastná daňová povinnosť vo výške 597,85 €, čo je čiastočná úhrada nesprávne vyčísleného nadmerného odpočtu; a druhá odrážka je úhrada vlastnej daňovej povinnosti vo výške 4108,39 €, čiže čiastočná úhrada, pretože vlastná daňová povinnosť bola vyčíslená vo výške 12885 € a žalobcom nebola odvedená do štátneho rozpočtu.

13. Napokon sťažovateľ uviedol, že v ostatnom sa pridrižiava svojho vyjadrenia zo dňa 26.01.2017, doručenému krajskému súdu.

B)

14. Žalobca vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že považuje rozsudok krajského súdu za správny a súčasne presvedčivo odôvodnený, žiadal zamietnuť kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

15. Podľa žalobcu nie je daný uplatnený sťažnostný dôvod, pretože pokiaľ krajský súd zrušil napadnuté opatrenie pre jeho nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť, nemohol vec ani nijako právne posúdiť, pretože úvaha krajského súdu nespočívala v aplikácii hmotného práva na zistený skutkový stav, ale práve a len v nemožnosti takéhoto posúdenia s ohľadom na zistený skutkový stav.

16. Ďalej podľa žalobcu kasačná sťažnosť neobsahuje vymedzenie uvádzaného sťažnostného dôvodu v zmysle § 440 ods. 2 S.s.p. a ani žiadne relevantné sťažnostné body, z ktorých by bolo možné vyrozumieť, prečo žalovaný tvrdí nesprávne právne posúdenie.

17. Ďalej s poukazom na judikatúru uviedol, že rozhodnutie je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, keď správny orgán svoje rozhodnutie neodôvodnil vôbec alebo keď je rozhodnutie zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, pretože rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre účastníkov konania. Nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované dodatočným vysvetlením alebo vyjadrením správneho orgánu a ani súdu neprislúcha nad akceptovateľnú mieru dopĺňať argumenty a závery, ku ktorým mal dospieť správny orgán.

18. Uviedol, že nezrozumiteľnosť napadnutého opatrenia je nepochybniteľná už preto, že neexistencia nesplnenej daňovej povinnosti žalobcu vyplýva z dodatočného daňového priznania za máj 2013, pretože je v ňom uvedená daňová povinnosť na úhradu 0 €. Žalobca totiž od vlastnej daňovej povinnosti odpočítal časť nadmerného odpočtu za apríl 2013. Na túto námietku žalovaný v priebehu celého konania nereagoval.

19. Napokon mal za to, že dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť poukazom na podania žalovaného v konaní pred krajským súdom, ani nemožno uplatňovať nové dôkazy a skutočnosti okrem tých, ktoré preukazujú prípustnosť a včasnosť podanej kasačnej sťažnosti.

IV.

Právne názory kasačného súdu

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“ alebo „Najvyšší súd“) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm.

c/, ods. 2, § 453 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/, § 145 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná a preto ju podľa § 461 S.s.p. zamietol.

21. Sťažovateľ namietal právne posúdenie veci krajským súdom. Hneď na úvod však musí kasačný súd konštatovať, že kasačná sťažnosť napriek uvedeniu určitého vysvetlenia skutkových okolností sťažovateľom neobsahuje jasnú identifikáciu, v čom považuje sťažovateľ právne posúdenie krajského súdu za nesprávne. Kasačný súd v zmysle § 440 ods. 2 S.s.p. nevyhľadával možné dôvody nesprávneho právneho posúdenia krajským súdom v stanovisku žalovaného k žalobe.

22. Žalovaný ako sťažovateľ využil priestor v kasačnej sťažnosti len na to, aby opísal niektoré skutkové okolnosti. Pritom krajský súd označil ako dôvod svojho rozhodnutia nepreskúmateľnosť rozhodnutia, keď za nezrozumiteľné považoval rozdelenie sumy vlastnej daňovej povinnosti za máj 2013 v napadnutom oznámení na 597,85 € a 4.108,39 €, ak vyplývajú z jedného daňového priznania. K tejto skutočnosti nevedela zaujať stanovisko ani zástupkyňa žalovaného na pojednávaní. Ďalej krajský súd poukazoval na nesúlad, resp. nezrozumiteľnosť súm, ktoré uviedol v bode 30 svojho rozsudku. Okrem toho krajský súd v bode 33 poukázal na námietku žalobcu, že tri oznámenia o použití nadmerného odpočtu vo vzťahu k vlastnej daňovej povinnosti za máj 2013 spolu obsahujú vyššiu sumu, než je suma vlastnej daňovej povinnosti podľa dodatočného daňového priznania za máj 2013, z ktorého žalobca vychádzal.

23. Prípadné dodatočné vysvetlenie podkladov napadnutého opatrenia sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti neodstraňuje jeho nepreskúmateľnosť, ani nepoukazuje na nesprávne právne posúdenie krajským súdom, ktorý mohol vychádzať iba zo stavu v čase vydania napadnutého opatrenia a zo spisového materiálu. Niet preto dôvodu, aby sa kasačný súd bližšie venoval interpretácii skutkového stavu žalovaným v kasačnej sťažnosti.

24. V skutočnosti nie je kasačná sťažnosť odôvodnená nijakými relevantnými tvrdeniami a kasačný súd ju tak musel pri viazanosti sťažnostnými bodmi podľa § 453 S.s.p. a s ohľadom na katalóg prípustných sťažnostných dôvodov v zmysle § 440 ods. 2 S.s.p. zamietnuť ako nedôvodnú. V ďalšom kasačný súd na okraj uvedie iba niekoľko poznámok.

25. Kasačný súd považuje odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu za správne, zrozumiteľné a dostatočne podrobné.

26. Kasačný súd sa iba čiastočne stotožňuje s tvrdením žalobcu, ktorý mal za to, že v prípade chýbajúceho odôvodnenia, aj keby dôvody bolo možné vyvodiť z administratívneho spisu, by muselo byť napadnuté opatrenie zrušené. Je totiž treba prihliadnuť na to, že opatrenie nie je rozhodnutím s predpísanými náležitosťami a preto, ak nemá osobitným právnym predpisom ustanovené povinné odôvodnenie, nie je nevyhnutné, aby obsahovalo podrobné odôvodnenie s uvedením všetkých úvah žalovaného. V prípade, že by boli v opatrení jasne a vyčerpávajúco (hoci stručne) identifikované podstatné a v zásade predtým nesporné skutočnosti, ktoré by umožnili jeho adresátovi overiť si správnosť tohto administratívneho aktu z jemu dostupných dokumentov, bolo by toto opatrenie treba považovať za dostatočne odôvodnené a zrozumiteľné.

27. V prípade zložitejšieho skutkového stavu je však potrebné podrobnejšie popísať všetky rozhodujúce skutočnosti tak, aby bol zrejmý postup správneho orgánu, a aby bolo opatrenie bez väčších ťažkostí preskúmateľné. Správne orgány musia vo svojej činnosti primerane aplikovať princípy dobrej správy, ktoré vyplývajú z čl. 41 Charty základných práv Európskej únie, či z Odporúčania Výboru ministrov Rady Európy č. (2007) 7 o dobrej verejnej správe. Medzi tieto princípy patrí aj povinnosť správneho orgánu odôvodniť svoje rozhodnutie.

28. V súdenom prípade nebolo z napadnutého opatrenia zrejmé, ako dospel žalovaný k uvedeným sumám, k ich rozdeleniu, aká bola v čase vydania opatrenia evidovaná výška nedoplatku, a navyše ani v priebehu konania pred krajským súdom neposkytol žalovaný dostatočné vysvetlenie. Napokon nie je ani zrejmé, v čom vidí žalovaný nesprávnosť právneho posúdenia krajským súdom.

29. Kasačný súd pripomína, že krajský súd nezrušil napadnuté opatrenie s odôvodnením, že žalovaný nesmel použiť nadmerný odpočet na úhradu vlastnej daňovej povinnosti žalobcu, ani nedospel k záveru, že tam uvedené sumy sú nesprávne. Krajský súd nekonštatoval nezákonnosť z hľadiska obsahu úkonu žalovaného, ale konštatoval jeho nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť.

30. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. a priznal žalobcovi náhradu trov tohto konania, keďže sťažovateľ v tomto konaní nebol úspešný, čo znamená úspech žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.